

```
<?xml version="1.0" ?>
<?xml-stylesheet type="text/css" href="home.css"?>
<Doc id="kon-w-media- KO00002" lang="Konkani">
<Header type="text">
<encodingDesc>
<projectDesc> CIIL-Konkani Corpora, Monolingual Written Text </projectDesc>
<samplingDesc> Simple written text only has been transcribed. Diagrams, pictures, tables and verses have been
omitted. Samples taken from page 28-29, 40-41, 80-81, 160-161, 200-201, 240-241, 280-281, 320-321, 360-361, 400-
401 </samplingDesc>
</encodingDesc>
<sourceDesc>
<biblStruct>
<source>
<category> Aesthetics </category>
<subcategory> Literature-Novels </subcategory>
<text> Book </text>
<title> ghaNAghAya niyatlcE </title>
<vol> </vol>
<issue> </issue>
</source>
<textDes>
<type> </type>
<headline> </headline>
<author> ashOka kAmata </author>
<translator> </translator>
<words> 2451</words>
</textDes>
<imprint>
<pubPlace> India-Goa </pubPlace>
<publisher> kAmata prakAshana </publisher>
<pubDate> 2005 </pubDate>
</imprint>
<idno type="CIIL code"> 86089 </idno>
<index> KO00002 </index>
</biblStruct>
</sourceDesc>
<profileDesc>
<creation>
<date> 09-Aug-2007 </date>
<inputter> T. Renuka </inputter>
<proof> Rashmi Shet, Unnati Mandrekar </proof>
</creation>
<langUsage> Konkani </langUsage>
<wsdUsage>
```

<writingSystem id="ISO/IEC 10646">Universal Multiple-Octet Coded Character Set (UCS). </writingSystem>

</wsdUsage>

<textClass>

<channel mode="w"> print </channel>

<domain type="public"></domain>

</textClass>

</profileDesc>

</Header>

<text> <body>

<p>रमाबाय पणजे शारांत वाडिल्ली. मात शारांचें वातावरण तिजेर परिणाम करूंक पावलें नाशिल्लें. ताचीं कारणांय उणी नाशिल्लीं. राज्य गोऱ्यांचें. तातूंत आनी राजधानयेचें शार. जळा मळा पाखले भोंवतात ते दिसताले. पुलिशेंत पाखले, मिलतारींत पाखले, रेपार्तसांवांनी, वचत थंय पाखले दिसताले. हिंदूल्यो चलयो सट्ट करून भायर वचनाशिल्ल्यो. एकोड्यो तर नाच. मराठी चार पुस्तकां जातकच एकतर घरा बसून शिवण सूत करप वा घर संवसार शिकप. व्हेल्ल्या घरा त्रास जावचे न्हय म्हूण तेन्नाच्यो आवयो आपल्या चलयांक घर संवसाराचीं कामां मुद्दाम शिकयताल्यो. क्वचितूच कोणूय चली फुडलें शिक्षण घेताली. रमाबायच्या वेळार तर तेरा चवदा वर्सां जालीं म्हणटकच लग्नाचे तयारेक लागताले. देखून चलयांक शिक्षणाची संद सापूच उणी मेळटाली.</p>

<p>रमाबायचें लग्न भुरगेपणांतूच जाल्लें. आतांच्या मानान ही पिराय हांसून खेळून शिक्षण घेवपाची. खंयचेय जापसालदारकेविणें इश्ट इश्टिणी वांगडा मजा करपाची. तिगेलें कुळार म्हणल्यार एक सुपुल्लें कुटूंब. दोन भाव आनी दोन अपुरबायेच्यो भयणी आनी आवय. भुरगेपणांतूच बापूय तांकां सोडून गेल्लो. पूण भावांनी भयणींक अर्थ अपूरबायेन वाडयल्लें. संवसाराचें चडशें वजें तांणी जाणटे जावन आपल्याच भुजांचेर घेतिल्लें.</p>

<p>लग्न जातकच रमाबायचें व्हडें भुरगेपणांतूच अकस्मात न्हंयंतल्यान दर्यांत पाविल्लेभशेन जालें. एकत्र कुटूंब. मांय मांव, तीन देर, दोन नणडो, घोव आनी ती. णव जाणांचो संवसार. देवळालागीं घर जाल्ल्यान येतो-वतो आशिल्लोच. तेभायर मानाय. घरांतले सगळेच लोक गंभीर प्रवृत्तीचे. कुळारा आवय कामां करताली. फकत आलायतीं कामां तिजेर पडटालीं. घोवाघरा मांय आशिल्ली खरी. तिजेवांगडा आपणें काम करपाक जाय म्हणपाचो समज तिका आशिल्लो. कामाचें तिका व्हडलें दिसनाशिल्लें पूण जें कितें करचें पडटालें तें मांयच्या चेपणाखालाच करचें पडटालें.</p>

<p>आनी एके बाबतींत तिची कुचमण जाताली. पणजे सगळ्याच घरांनी आधुनीक संडास जरी नाशिल्ले तरी घरा कणकर्णी एक कुमांव आसतालो जो दुकर येवन निवळ करताले. आसावले घरां व्हडलीं व्हडलीं बांदताले पूण देहविधी करतलो जाल्यार वयर दोंगरार वचचें पडटालें. गांवचे लोक भीड मुरवत दवरिनासतना दिसा उजवाडे तांबयो घेवन दोंगरार वताले. पूण नवी नवी आसतना रमाबायक तें कितेंशेंच दिसतालें. तेखातीर तिणें सक्काळीं झिळमिळट्यार उठप आनी दीस जावचे पयलींच आनी लोकांची यो वच सुरू जावचे पयलींच आपलो सैमविधी उलगवप. पयलीं पयलीं तिका त्रास जाताले, मागीर तें तिजे सवयेचेर पडिल्लें.</p>

<p>तो हाडाचो कलाकार आशिल्लो. आपले कलेचेर आदारून ताजे बारीक मोठे उद्देग चालूच आशिल्ले. तरेतरेची शेडीची माती हाडून वेगळे वेगळे रंग तयार करप, उजवाती तयार करप, खडू करप. असल्या करतुपांक लागून अनापा केन्ना सावन आसावलींत चर्चेचो विशय जाल्लो. भाटकार जावन शेतांत मानायपण करता म्हूण भौसांतूय ताजी तोखणाय जाताली. कोमुनदादीचें शेत पावणेर हाडीत पासून शेताची उस्तवारी करपांत अनापा बरोच रमिल्लो. अनापा शेतांत काम करतालो खरो पूण ताजे तकलेंत नवें नवें विचार धुमशणां कांडटाले. गांधी विचारांच्या तत्वांक अनुसरून जितलें करपाक जाता तितलें आपूण करतालो असो ताजो विचार अशिल्लो.</p>

आनी तेचखातीर ताणें जल्मभर ब्रम्हचारी रावपाचो निश्चय केल्लो. लग्न जावपाची पिराय ताणें बरीच फाटीं उडयल्ली. पूण जालें वेगळेंच.</p></p>

<p>रंग, उजवाती, खडू करपाखातीर तारी पोतार अनापान एक लांबचे लांब कूड बांदिल्ली. थंय तो दिसभर काम करतालो. कामाचो व्याप वाडटकच आदाराक म्हूण शेजारच्या एका भुरग्याक दिसवड्या कोंतार दवरिल्लें. ताजें नांव यमुनें. उदक हाडप, उजवातीचो मसालो कालोवन दिवप, रंगाची माती, शेड गाळून दिवप, खडू करपांत पालव दिवप बी कामां तें करतालें. इल्लें इल्लें स्वतंत्रपणान काम सांबाळपाइतलें अनापाच्या कामांत तें तयार जाल्लें. फुडें फुडें अनापा ताचेकडल्यान रांदून घेवपाक लागलो. हरवीं तो काळ म्हणल्यार कर्मठ लोकांचो काळ. जातीभायल्या लोकांच्या हातचें जेवप-खावप म्हणल्यार भश्टकार मानपाचो तो काळ. पूण अनापा गांधीवादी. जातीभायल्या भुरग्याकडल्यान रांदून घेवपाक ताका कांय दिसनाशिल्लें. ताका सोवळें भश्टें अशें कांय लाग नाशिल्लें. अनापाच्या शेतांत जाय तेन्ना कामेच्यां हाडप, केन्ना कितलीं कामेच्यां जाय केन्ना कितले मानाय हें यमुनेंच पळयतालें. तें शेतार वा रंग उजवाती करपाच्या कामार जशें कांय मुकादमूच जाल्लें. दोगांयचो सहवास वाडलो. आपलेपण आयलें. हालीं हालीं मनांत नासतना परत परत ताजेर आपली नदर कित्याक वता हाजें अनापाक अजाप जातालें. अशें करप समा न्हय हें तो जितलें आपल्या मनाक समजायतालो तितली ताजी नदर यमुन्याचेर वताली. हें यमुन्याचेय नदरेंतल्यान सुटूंक नाशिल्लें.</p></p>

<p>“म्हजेकडेन एक कादंबरी आसा. ती तूं मुद्दाम वाच आं !”</p></p>

<p>“कसली ती? नांव कितें?”</p></p>

<p>“श्यामची आई. बरी आसा. भुरग्यांनी वाचपाची.”</p></p>

<p>“वाचली आई हांवें ती.”</p></p>

<p>“केन्ना रे?”</p></p>

<p>“तुज्या काशोदांत आसा ती मगे? हांवें वाचली ती.”</p></p>

<p>“हुशार मरे तूं! असोच वाचीत राव. वाचनाची गोडी लागतली.”</p></p>

<p>“पूण आई हांव विचारतालों एक, तुवें तिसरेंच सांगलें.”</p></p>

<p>“कितें विचारतालों तर तूं?”</p></p>

<p>“म्हजें फुडें शिकप कशें जातलें काय म्हूण.”</p></p>

<p>“पळय विनोद, हो हुस्को तुकाच न्हय, म्हाकाय आसा. तुजो बाबा तर सदांच तुमच्या शिक्षणाचीच चिंता करता. भुरग्यांचें शिकप जातलें कशें ह्या प्रश्नाची जाप आमकां मेळचना. करतलीं कितें? मार्गच मेळना. पूण विनोद, तुज्या शिक्षणाची वेवस्था जाय मेरेन तूं अशें कित्याक करिना?”</p></p>

<p>“कितें तें आई?”</p></p>

<p>“शाळा बंद पडल्या न्हय? तूं तुजे परस ल्हान भुरग्यांक जमोवन तांकां कित्याक शिकयना?”</p></p>

<p>“पूण आई मामांक कित्याक विचारना तूं? पणजे इशकोलां खूब आसात.” आवयचे सुचोवणेचो विनोदाचेर व्हडलोसो परिणाम जाल्लो दिसलोना.</p></p>

<p>“आसात रे पूण मामांनी आपोवंक जाय न्हय तुका. हांव व्हडल्या मामाचेर शीण काडिना. आमचेवरी ताचीय परिस्थिती. गांवांत शिक्षणाची सोय आसतना ताका आपल्याच भुरग्यांक शिकोवपाची तांक ना.”</p></p>

<p>“धाकल्या मामाक कित्याक विचारना तूं?”</p></p>

<p>“धाकलो मामा आमचेपरस इतल्या वेल्या पावंड्यार आसा कीं ताका विचारपाचें धाडस म्हाका जायना. ताणें जावन विचारिल्लें जाल्यार गजाल वेगळी जातली आशिल्लीं. बरें, तुजी एकल्याची सोय जाली म्हूण जाता? वामन आसा, मागीर लिना आसा, चंदा आसा !”</p></p>

<p>खरेंच, हें कुटूंब म्हणल्यार जापो नाशिल्लें साबार प्रश्नांचें पोळें. एकार एक प्रश्न उबे रावतात. आनी मागीर तांच्यो जापो सोदतासर आनीक नवे प्रश्न सतायतात. शेवटीं सगळेच प्रश्न अनुत्तरीत. एकार एक प्रश्न एकामेकांभितर इतकें घुस्पल्ले आसतात कीं घोसाळ्या काथो तरी बरो.</p>

<p>“भुरगीं? खाता जेवतात बरीं तर!”</p>

<p>“तुगेलें खातात? कितें म्हणलें तुवें तांकां!”</p>

<p>हेरवीं घरकान्नीकडेन उलयतासताना मोव पडपी रंगप्पा आज बरोच कडक जाल्लो. विटाबायनूय चिंतलें, परबे दिसा ओगीच वाद नाका. तिणें मोव उतरांनी म्हणलें,</p>

<p>“हांवे कितें म्हणलां?”</p>

<p>“तुजें तोंड तें. व्हांवलेबगर रावतलें?”</p>

<p>“हांवे कितें म्हणलां? चड फोव खातलीं जाल्यार पणजे चलात म्हणिल्लें.”</p>

<p>“पणजे, पणजे शें कित्याक?”</p>

<p>“भरपूर फोव करपी आवय पणजे आसा न्हय.”</p>

<p>“चड फोव वाडटां म्हणल्यार घात जातलो आशिल्लो? आवयचो राग तूं भुरग्यांचेर कित्याक काडटा?”</p>

<p>“इल्ले शें चिणकूल तें चंदा. ते सांगता खूब फोव खातलें म्हूण.”</p>

<p>“तें केदें? तूं केदी? इल्लेशा भुरग्याकडेन तूं अक्कल घाण दवरता? शी !”</p>

<p>हेवटेन चंदाचो राग ल्हवू ल्हवू निवळलो. ताणे प्रभाक म्हणलें;</p>

<p>“पबाताई, तूं म्हाका हांदील धलून व्हालता?”</p>

<p>“हय गो शाण्या. हांडीर धरतां तुका आं.”</p>

<p>अशे तरेन प्रश्न सुटलो आनी सगळीं भांवडां फोव खावपाक गेलीं.</p>

<p>मजगतीं विष्णू पणजे वचून आयलो. दर आठ धा दिसांनी दोतोर येवन वतालो म्हूण ताका कळ्ळें. रमाबायची भलायकी आतां सुधारता म्हणपाचें आयकून ताका बरें दिसलें. आपले म्हूण कांयच तिज्या हातार दवरूंक मेळना म्हूण ताजो जीव खंती जातालो. मागीर लेगीत ताका कांयच धाडूंक मेळ्ळेंना. घरांत ताज्या व्हडल्या मेवण्यालें चली प्रभा भुरग्यांक रांदून वाडटालें. ताजीय पिराय तशी रांदून वाडपाची न्हय पूण तें आनी हे भुरगे खेळून मेळून काम करताले. त्रासांचे, कठीण परिस्थितीचे दीस आशिल्ले खरे तरी हांसून खेळून स म्हयने कशे गेले ते भुरग्यांक कळ्ळेंच ना. रमाबायक यशमामान टॅक्सी करून आनी वांगडा म्हयनेभरयाक पावसारखो तांदूळ गोटो दिवन आसावले धाडली.</p>

<p>रागाक दोळे नासतात म्हणटात तें खरें. त्या धांवांत शिरकल्ले गायेक बुजे अक्षरशा धोडावपाक लागली. गाय आकांतान आड्डूंक लागली. जितलो ती भायर सरपाचो यत्न करताली तितली ती ते खांचींत घट्ट जाताली. वयर सरपाच्या प्रयत्नांत निमाणे तिचे चारूय पांय हवेंतूच उरले. उदकांत पेंवतलो मनीस हात पांय मारता तेभशेन ती पांय मारपाक लागली. तरीय बुजेक दया माया आयली ना. मारून मारून तिजे हात दुखपाक लागले. तरीपूण तिणें पिडो सोडलो ना. जशें काय धा हतयांचें बळ तिच्या आंगांत संचारिल्लें. निमाणें गायेन दोळे वरशे केले आनी नाकाच्या पुड्यांतल्यान फेंस काडूंक लागली. विनोद आड्डतालो पूण तिका कांयच आयकूंक येनासले. तो परत परत सांगतालो,</p>

<p>“नाका गे, नाका गे, मरतली मगे ती,” निमाणे तो तिका पांय पडलो.</p>

<p>“मेल्यार मरूं. सुटका जातली म्हजी.”</p>

<p>शेवटाक बुजेक खरस मारली. धापेवंक लागली ती. रक्तान माखिल्लो पिराडो कुशीक उडयलो आनी जमनीर बसून रडपाक लागली. हुडक्या हुडक्यांनी रडपाक लागली. हाताचे तळवे रगतान तांबडे जाल्ले. पिराड्याच्यो धारो लागून तळव्यांतल्यान रगत व्हांवतालें. आनी त्याच तळव्यांनी तिणें आपल्या तोंडा वयलो घाम पुसलो. रगत

सगल्या तोंडाक लागून ती विचित्र दिसपाक लागली, भयांकृत दिसताली. विनोद आकांताचो भियेलो. मांस खावपी राक्षशिणीच्यो काणयो दादू सांगतालो ताची ताका याद आयली. आपलेमुखार राक्षशिणूच बसल्या अशें ताका दिसलें. तो अदिकूच आकांतान रडूंक लागलो आनी बोवाळ मारीत धांवत घरा गेलो.</p></div>

<p>“ये रामबाब, बरी संद मेळटा आमकां.”</p></div>

<p>“केन्ना ती?”</p></div>

<p>“आरे, सोमारा दीसा, म्हणल्यार परां. म्हज्या बापायचें श्राद्ध आसा. हांव शिरीदादाक ब्राह्मणाक आपयतां. तेन्नाच विशय काडुंया. सवकासायेन उलोवंक मेळटलें.”</p></div>

<p>“हयवय, तागेल्या घराकडेन सगळीच गडबड जाता. कोण कितें उलयता कांय कळना.”</p></div>

<p>“मुख्य विशय कडेकूच उरता.”</p></div>

<p>“जाले, थारलें? श्राद्धदिसा उलय तूं ताजेकडेन.”</p></div>

<p>“तूं जाय म्हाका,” सोमनाथबाबान म्हणलें.</p></div>

<p>पूण हांव कसो येतलों? मुद्दम केल्लेभशेन जातलें तें!”</p></div>

<p>“तूंय यो. दुसरो ब्राह्मण तूं.”</p></div>

<p>“.....” रामबाब चिंतपाक पडलो.</p></div>

<p>“येता मरे?”</p></div>

<p>“बरें! येतां!”</p></div>

<p>“बरें तर, थारलें!”</p></div>

<p>श्राद्ध जालें. जेवण जालें आनी आशिर्वाद जालो. भट घरा वचपाक गेलो. सोमनाथबाबान विशय काडलो पूण दादूलें ना तें ना.</p></div>

<p>“हांव ताका एक पै लेगीत दिवपाचों ना,” दादून आपलो निर्णय सांगलो.</p></div>

<p>“आमी तुका विष्णूक दी म्हूण सांगूंकच ना. ताच्या चल्याच्या शिक्षणाखातीर आदार कर.” सोमनाथान आपली बाजू मांडली.</p></div>

<p>“ताका येरांस जाय, येरांस.”</p></div>

<p>“हे पळय शिरीदाद, ताणें येरांस मागूंक ना. त्या दिसा ताणें चल्याच्या शिक्षणाक पयशे दिता जाल्यार आपल्याक प्रोपटीचो इल्लो लेगीत वांटो नाका म्हूण बरोवन दितां म्हूण सांगिल्ले.”</p></div>

<p>“तोंडाचीं बातां तीं सगळीं. अयिल्ल्या दिसा ताची भाटां बेसां खातीर पिरपीर.”</p></div>

<p>“तूं ताचो अर्थ तसो लायता. ताचें म्हणणें म्हणटा तशें न्हय,” सोमनाथ.</p></div>

<p>“विष्णूलें म्हणणें अशें; शेतां भाटाचें उत्पन्न घेता रंगनाथ. वयल्यान तो म्हणटा, आपूण संवसाराक इतलो खर्च करतां. घराक इतलो खर्च करता, देव देवसपणाचो खर्च आपल्याक करचो पडटा, भयणीगेर वजें धाडपाचो खर्च आपल्याक करचो पडटा,” रामबाबान सांगलें. ताचे मुखार आनीक स्पश्टीकरण करून सांगलें,</p></div>

<p>“भाटांबेसांची येणावळ कितली आनी संवसाराचो खर्च कितलो जाता हें पयलीं कळपाक जाय न्हय.”</p></div>

<p>“ताचें म्हणणें सामकेंच चूक ना.” सोमनाथ.</p></div>

<p>“ताचो अंतस्त हेतू तुमकां खबर ना. ते खातीर तुमकां ताजें म्हणणें खरें दिसता.”</p></div>

<p>“अंतस्त हेतू आनी कितें आसा तातूंत?” रामबाब.</p></div>

<p>“वांटणी जाय ताका वांटणी.”</p></div>

<p>एक दीस इंदूआकालो उमाकांत आयलो. तो रमाबायक आपले भयणीच्या फुलांक म्हूण आपोवपाक आयिल्लो.</p></div>

<p>“तुका आपोवपाक म्हूण आयलां हांव मामी.”</p>

<p>“कित्याक रे?”</p>

<p>“आईन आपयल्या तुका मामी.”</p>

<p>“आजूच?”</p>

<p>“हय सांजवेळां. वांगडा घेवनूच यो म्हणलां. आयतारा ताईचीं फुलां आसात. खाणां बी करपाक तुका आदींच आपयल्या.”</p>

<p>“शालीक सातवो म्हयनो लागलो? कितले बेगीन रे! म्हयने म्हूण अशे धांवतात.”</p>

<p>“येता मगे?”</p>

<p>“येतले आशिल्लें. पूण भुरगीं आसात न्हय?”</p>

<p>“सगळीच येयात गे मामी. आईनूच सांगलां सगल्यांक आपय म्हूण. फुलां निमित्तान चार दीस रावपाकूच यो म्हणला.”</p>

<p>“आरे ना. बोवाळांत बोवाळ जावचोना ?”</p>

<p>“जातलें गे कशेंय.”</p>

<p>“विनोद, तूं येता रे? रमाबायन विनोदालें मन जाणून घेवपाखातीर विचारलें. विनोद आवय सरीं रावपाक म्हूण घरा आयला आनी ताका घरा दवरून वचप रमाबायक बरें दिसलेंना.”</p>

<p>“येतां आई, इंदूआकागेर पावल्यारूय खूब दीस जाले.”</p>

<p>“बरें.”</p>

<p>इंदूआकालें सादें सरळ घराणें. तें सादें आनी निश्कपट सभावाचें. भुरगींय बी ताचेभशेन मायेस्त आनी ओडलायणीं. तांकां आपल्यागेर लोक आयिल्लो गेल्लो जाय आशिल्लो. कितें आसा तातूंतलें दुसऱ्याक दिवन आपलेंशें करपी. रावपाचो आग्रो तर इतलो करतलीं, तांगेर येतल्याक तांचें मन मोडून वचपाक धीरूच जायनाशिल्लो. कोणाकूय वचपाकूच जाय म्हणल्यारलेगीत ताचें जोतें लिपोवन दवरप, खोमीस लिपोवन दवरप नाजाल्यार सोपूत घालप असलीं करतुपां भुरगे करतालेच. गिरेस्त सोयरे आनी बारीक सोयरे असो भेद केन्नाच दिसनासलो तांगेर.</p>

<p>“विनोद पळय तूं जाण्टो जालो. तुजे विचार वाडले म्हूण आपणाक देवापरस व्हडलो समजूं नाका,” रमाबायन पुताक समजायलें.</p>

<p>“हय गे आई! बाबा आनी तूं इतल्या सरळ मार्गान चल्ल्यांत. संकश्टाच्या वेळार ताका तुमी कितलो होरायला. आमी हाल काडल्यात आनी काडटात. खंय गेलो देव तुमचो? काय बऱ्या लोकांक पावपाचें सोडलें ताणें?”</p>

<p>विनोदाचीं अशें तरेचीं मतां जावपाक एक कारण आशिल्लें. इशकोलांत शिकता आसतना शिवाजी सराच्या मतांचो ताजेर जाल्लो परिणाम. फ्री पिरेडांत तो असल्यो खबरी करतालो.</p>

<p>“देवाकूच दुशण दिवपाइतलो सुधारलो तूं?”</p>

<p>“ना आई, पूण कांय दुबाव जे मनांत आसात तांची जाप मेळपाक जाय न्हय? समजून घेनासतना कुड्डो विस्वास दवरचे परस ताका ना मानिल्लो बरो.”</p>

<p>“हांव समजायतां तुकां, तूं देव ना म्हणटा मरे?”</p>

<p>“ना आई, हांव तशें म्हणना. पूण दिसपाक लागलां. ‘देव बी कांय ना, तो आशिल्लो जाल्यार ल्हान -व्हड गरीब -गिरेस्त सगळ्यांक सारखो न्याय दितलो आशिल्लो.”</p>

<p>“पळय विनोद, देव आसा काय ना हया वादांत म्हाका पडपाचें ना. आमच्या सारख्या संवसार घेवन बशिल्ल्या बायलांचें काम न्हय ते. देव देवसपण जें जाणटेल्यांनी सांगलां ताचेफाटल्यान एक हेत आसा.

मनीस पारपोळ जावचो न्हय, व्हांवचो न्हय, खंयतरी ताका एक बंधन उरचें, आनी जाण्टेल्यांनी घालून दिल्लें दायज आनी संस्कार हांचे शिमेंत रावून खूश जावचें.”</p></div>
<div data-bbox="59 96 509 117" data-label="Text"><p></p></div>
<div data-bbox="59 119 953 235" data-label="Text"><p></p></div>
<div data-bbox="59 238 956 354" data-label="Text"><p></p></div>
<div data-bbox="59 357 764 379" data-label="Text"><p></p></div>
<div data-bbox="59 381 970 497" data-label="Text"><p></p></div>
<div data-bbox="59 500 853 544" data-label="Text"><p></p></div>
<div data-bbox="59 547 923 592" data-label="Text"><p></p></div>
<div data-bbox="59 594 876 639" data-label="Text"><p></p></div>
<div data-bbox="59 642 923 710" data-label="Text"><p></p></div>
<div data-bbox="59 713 520 734" data-label="Text"><p></p></div>
<div data-bbox="59 736 939 782" data-label="Text"><p></p></div>
<div data-bbox="59 784 960 950" data-label="Text"><p></p></div>

आवयची खबर घेतली. रमाबायची अवस्था आयकून वामन आनी चंदाक खूब वायट दिसलें. वामनान म्हणलें,

“आईक हें फावो नासलें गो. त्रास खूब काडल्यात गो तिणें. कश्टाचें दीस आतांच सोंपत आयिल्लें. हांव आनी विनोद आतांच मातशे थीर जाताले. आमी थारायल्लें बाबाक आनी आईक कश्ट पडूंक दिवप ना. कश्टाचे दीस आतां सोंपता अशें दिसतासर बाबा उठून गेलो. आतां आईची ही अवस्था. कसलोय तरी साप आसा गो आमच्या घराब्याचेर.”

“विनोदाची तरी काकुळट पळोवपाक जाता? आपणाक लागून बाबा गेलो म्हणटा तो. ताणें सामकें मनाक लावन घेतलां तें.”

“आपणाक लागून म्हणजे कितें? वामनान विचारलें.”

“ताका दिसता, आपल्या लग्नाचें आमंत्रण दिवपाक तो मुंबय आयलो म्हूण तकालस जाली देखून ताका एटॅक आयलो.”

“ताच्या मनाक लागपाचें न्हय. आपणागेर येवन तो गेलो म्हूण वामनाक कितलें वायट दिसलां! म्हज्या मुखार हें घडलां. ह्या दोळ्यांनी हांवें पळयलां बाबाचो प्राण वता तो. दीसभर तेंच दृश्य येता गो म्हज्या दोळ्यां मुखार,” चंदाच्या दोळ्यांतल्यान दुखां आयलीं.